

ренъ и можемъ да си представимъ, колко ще се е зарадвалъ, когато предъ погледа му се мърнала тракийската низина. Това било прочутото сражение въ *българския проходъ* (ἐν τῇ Βουλγαρικῇ κλείσει); така се наричали тогава Succi у византийцитѣ. Български мародери (плячкаджии) си позволили тогава да се явятъ въ околноститѣ на Цариградъ и се показали предъ моста при Атира (сега Биюкъ-Чекмедже).

Презъ следнитѣ три години Василий до толкова билъ заетъ съ бунтоветѣ въ Мала-Азия, съ похода на руситѣ срещу Корсунъ, съ сицилийскитѣ и африканскитѣ араби и съ императора Отона II, че не можелъ да мисли за война, съ която да отмъсти на българитѣ. Между това Самуилъ превзелъ крайморскитѣ градове Драчъ, който се опиралъ дори на Симеона, и Лешъ (Alessio), после преминалъ на северъ презъ сръбската земя до Дубровникъ (Рагуза). Сръбскитѣ племена, обединени доскоро отъ Чеслава, тогава живѣли пакъ раздѣлени политически. Тия племена се намирали номинално подъ върховната властъ на византийцитѣ. Самуилъ покорилъ изпърво дуклянския князь *Иванъ Владимиръ*, когото по-късно направилъ свой зетъ; после сжщо Травуния, Захлумие, южна Босна и сжщинска Сърбия. И тъй работитѣ взели пакъ такъвъ обратъ, въ какъвто се намирали 70 години по-рано при Симеона¹³.

Следъ това отъ адриатическия край Самуилъ се упжтилъ отново за егейското крайбрѣжие, превзелъ на 989 год. македонска Верея (тур. Караферия), която владѣла надъ изхода отъ долината на Бистрица (Халиакмонъ) и заплашвалъ Солунъ¹⁴.

Едва следъ като било потушено възстанието на Варда Фока (987—989), Василий II ималъ възможностъ да се опълчи повторно противъ българитѣ.

На 991 год. той се упжтилъ презъ Тракия и Македония за Солунъ и воювалъ съ българитѣ четири години. Успѣхитѣ му впрочемъ се ограничили само съ превземането на нѣколко кули; въ превзетата обратно Верея византийцитѣ не се задържали¹⁵.

Отъ тогава императоръ Василий си поставилъ за главна целъ на живота, не само да се бори систематично съ българитѣ, но и да ги пороби напълно. Опорнитѣ точки на военнитѣ му операции били Пловдивъ, Солунъ и Мосинополъ въ крайбрѣжната равнина между устията на Марица и Струма (римския Максимианополъ, сега развалини при Гюмюрджина). Подобно на своя противникъ Самуила, Василий стоялъ лично на чело на войската. Като прекаралъ цѣлия си животъ въ походи, той отъ млади години ималъ суровъ характеръ и билъ бездушенъ. Начинътъ на живота му билъ монашески; живѣлъ безъ жена; месо и вино не се слагали на трапезата му. Обожаванъ отъ клира, той билъ мразенъ ртъ народа, който изнемогвалъ подъ бремето на постоянни военни тегоби. Той не приличалъ на учения си дѣдо Константинъ Багренородни, презиралъ законитѣ и образоваността. Неговиятъ характеръ се проявилъ напълно въ изтрѣбителната 28-годишна борба съ българитѣ.

На шестата година отъ войната (996) Самуилъ се решилъ да предприеме за втори пжтъ походъ къмъ Елада. Той победилъ при Солунъ гръцкия полководецъ Григорий Таронитъ, родомъ арменецъ; по-нататкъ вървѣлъ презъ долината Темпе на югъ и грабѣлъ дори и въ Пелопонесъ. Никифоръ Вестъ тръгналъ подире му съ прѣсна войска, но трѣбвало да се спре при брѣга на силно разлѣлия се Сперхей, между Отрисъ и Ета. Българитѣ побързали да се върнатъ презъ Термопилитѣ и спрѣли на лагеръ срещу него на дѣсния брѣгъ. Бурниятъ потокъ раздѣлялъ неприятелскитѣ войски. Презъ една нощъ, когато българитѣ, смѣтайки се въ пълна безопасностъ, спѣли спокойно, гръцитѣ намѣрили бродъ и преминали потока. Нощното клане се свършило съ пълно унищожаване на българската войска. Самуилъ, за първи пжтъ